

Gorenjec

Št. 24. — Leto XX. — Kranj, dne 13. junija 1936.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73 „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“, celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrletno 10 Din, posamezna številka 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Starostno zavarovanje delavcev

Zadnja leta se pri nas v Sloveniji najbolj razvija tekstilna industrija. Vsega tekstilnega delavstva je v Sloveniji že menda preko 10 tisoč. Od tega velikega števila tekstilnega delavstva odpade velik procent na kranjsko tekstilno delavstvo. Nimamo sicer pri rokah natančne statistike za kranjsko tekstilno delavstvo, a najbrže bo število kranjskih tekstilcev preko 4000. Kakor po drugih krajih, se tudi v Kranju še vedno povečujejo tekstilni obrati in je upanje, da se bodo sčasoma vsi povečali. Število kranjskega tekstilnega delavstva bo v Kranju vsaj za nekaj let predvidoma še rastle.

1.

Lastniki tovarov, v kolikor ne gre za brezimen kapital, zatrjujejo, da so tovarne prinesle v Kranj veliko blagostanje. S svičnikom v roki vam dokažejo, koliko denarja ostane v Kranju in okolici na delavskih mezdah. Nešteje ljudi, tako dokazujejo lastniki tovarov, ki svoječasno niso ničesar zaslužili danes zaslužijo lepe denarce, kar pride v korist kranjskim trgovcem in gostilničarjem, pride pa v korist tudi kranjski kmečki okolici, ki lahko vnovči svoje pridelke. In na ta način se veča splošno blagostanje in narodno premoženje. Na prvi pogled je to res, vsaj tako se zdi. Toda kljub temu, da pride počim tovarov v Kranj in okolico resnično mnogo denarja, pa moramo vendar konstatirati veliko pauperizacijo, če ne direktno mesta Kranja, pač pa najbližje kranjske okolice. Res, da dajejo tovarne delavstvu zaslužek in kruh, toda ta kruh je grenak in je velikokrat zelo slab. Na vso sapo zatrjujejo, kakšne koristi nam tovarne donesajo, pa menda samo zaradi tega, da se mi ne bi zavedali in spomnili koliko milijonov naših zaslužkov so nam že odnesli v inozemstvo. Večina kranjskih tekstilnih podjetij je last tujega kapitala. Investicije, katere so napravili in položili v kranjske tovarne, so pač že plačane in veliki dohodki tovarov gredo po skrivnih potih v inozemstvo. Na ta način se izvaja narodno premoženje v zameno za pomanjkljive plače, ki jih dobiva tekstilno delavstvo. Da bi si delavec za slučaj brezposelnosti ali za starost kaj prihranil, je izključeno. Delo pri tekstilnih strojih je pa težko in naporno. Izmozga človeka do kosti, izsesa mu življensko silo in napravi iz krepkih fantov in brhkih ter zdravih deklet uvele starce in starke. Jetika razjeda že velik procent kranjskega delavstva. Cel 20, 30 let bodo vsi ti delavci in delavke, ki danes pohajajo v tovarne, izrabljeni stroji, ki jih bo tovarnar pometal na cesto, da jih nadomesti z novimi silami. Kam se bodo ti reveži tedaj dejali, to pa sam Bog ve. Kranjske tekstilne tovarne bodo producirale mase beračev, invalidov, ki jih bo morala vzdrževati javna dobrodelnost. Toda javna dobrodelnost ne bo mogla biti kot soterim žrtvam kranjskih industrijskih tovarov. Tukaj je samo ena odpomoč in to je uvedba starostnega zavarovanja.

Da bi bila podana kranjski občini, prav posebno pa še okoliškim občinam, to so Stražišče, Predoslje, Naklo, Senčur, Besnica, možnost da bodo iz dohodkov tovarov vzdrževale vse te žrtve, je smešno misliti. Okoliške občine rapidno rastejo po številu prebivalcev, nikakor pa ne v istem razmerju po davčni moči. Pomislimo n. pr. Primskovo ali Stražišče, ki so bile do pričetka industrije izrazito kmečke občine. Pa poglejmo danes! Na Primskovem je bilo n. pr. leta 1923 okrog 80 hišnih števil; danes je pa na Primskovem že cca 200 hišnih števil, torej okrog 120 delavskih hišic, kjer stanuje v vsaki hišici po več strank. Vas Stražišče ima danes že čez 300 hišnih števil, izmed teh je še cca 25 kmečkih posestev; približno sliko kaže razmerje kmetov do delav-

cev, ali bolje rečeno kmečkih hiš do delavskih hiš, tudi v vasi Bitnje, Šmarjetna gora, Gorenja Sava itd. Pa bo kdo dokazoval! Kaj, ali ne vidite velikanski napredek v teh vaseh, ko šteje sedaj vsaka vas vsaj polovico več hiš, kakor jih je imela še pred približno 15 leti? Norec, kdor ne uvidi velikanskega napredka, bodo rekli. Je napredek samo kakšen. Človeku prihajajo na misel lesene barake, ki so jih med vojno gradili v bližini fronte. Veliko število ljudi so vojne razmere nagnetle skupaj po barakah. Toda v tistih barakah pa ni vladalo blagostanje, marveč lakota, boleznin in še druge nadloge. Nekaj podobnega se nam zdijo hiše, ki rastejo s prav amerikansko naglico v okolici Kranja. Pa dokazujejo nadalje da pride vendar med ljudi veliko denarja, ljudje se dobro oblačijo in dobro hranijo in nobene sile jim ni. Res je, da je denarja dovolj, toda samo to je vprašanje, v čigavem žepu je. Tudi med vojno je bilo dovolj denarja, a vendar

je bila revščina vedno hujša in hujša. Nekateri, ki so „znali gospodariti“ med vojno, so prišli do prav čednega premoženja, toda v splošnem je pa vendar ginilo narodno premoženje. In istotako bo sedaj, ko cvete kranjska tekstilna industrija. Nekateri bodo lepo obogateli, si najbolj udobno uredili življenje a na drugi strani se pa kljub temu kopiči revščina in se bo še bolj kopičila. Le tisti, kateri mora dan na dan poslušati jadikovanje brezposelnih in drugih revežev, bo šele uvidel koliko revščine je ravno kranjska industrija nakopičila na sorazmerno majhen prostor. Revščina je bila tudi prej, toda ta revščina je bila prej raztresena daleč na okrog in se ni tako občutila. Sedaj je pa nakopičena na en kraj, na par občin in to je hudo. Industrija je kakor magnet, ki vleče revščino in bedo od vseh krajev in koncev na kup in sedaj jo pa rešuj, kakor veš in znaš.

(Nadaljevanje sledi.)

Slovenski tabor v Mengšu

Nad 15000 ljudi je dalo narodu zadoščenje, naš voditelj je dobil nov dokaz našega zaupanja, obsojeni so bili narodni izdajalci.

G. Štrcin otvarja zborovanje — Množice poslušajo

Minister g. Kožul med gorenjskimi narodnimi nošami

Razširjenje kranjske občine

z inkorporacijo okolice; zveza Kranja s Hujami z novim mostom čez Kokro.

Kranj je Gorenjske kotline. Kako veliko je njegovo območje se vidi najboljše vsak poneдельник. Če se ogleduje ljudi, ki se shajajo v Kranju, se prav lahko ugotovi iz katerih krajev Gorenjske prihajajo. Oni sloji, ki tvorijo jedro kranjskega meščanstva, predvsem trgovci, obrtniki in prosti poklici, žive večinoma od ožje in širše kranjske okolice. Gospodarska odvisnost Kranja od okolice je tako očitna, da je škoda izgubljati veliko besedi o tem dejstvu. A tudi okolica postaja od centra vedno bolj odvisna, kar se kaže zlasti zadnja leta, odkar se je razvila kranjska industrija in se je z njo kupna moč kranjskega prebivalstva povečala.

Medsebojna povezanost mesta in okolice je tako velika in mnogovrstna, da bi se dalo o njej na dolgo razpravljati, kar pa hočemo prihraniti za poseben članek. Na tem mestu moramo samo ugotoviti obstoj medsebojne povezanosti ter iz nje naraven zaključek, da tvori Kranj z vso svojo okolico eno gospodarsko celoto. Pri danem položaju bi zahteval zdrav razum vsakega kranjskega meščana, naj pripada že h kateremkoli sloju, da v lastnem interesu kakor v interesu skupnosti ne išče nobenih nasprotij z okolico, ampak da skuša z njo ostati v najboljših odnosih. In vendar temu ni tako, vsaj v zadnjih letih je bilo večkrat ravno nasprotno.

Odkar je nad Kranjem zavladala JNS ter iz Kranja jedla vso politiko je reševala tudi gospodarska vprašanja v znanem duhu in smer. Ničah in po preiskanih JNS metodah. Nastopila je med Kranjem in okolico veliko nasprotje, ki je doseglo svoj višek v znanih šenčurskih dogodkih, ki so se rodili v Kranju, in v znanih persekucijah in preganjanjih, ki so imele svoj zaključek v mnogoterih obsodbah. Taka po našem mnenju skrajno nezdrava politika se more razlagati le tako, da so se vodilni krogi te politike po večini regrutirali z ljudmi, ki niso stali v gospodarskem življenju, a če so jim pripadali, tedaj so bili po večini gospodarsko slabi in v svojem zasebnem gospodarstvu nikdar dobri gospodarji. Mnenja smo, da mora v bodoče nastopiti sprememba in da mora postati ena izmed prvih nalog prihodnje kranjske občinske politike, da spravi v sklad svojo politično udejstvovanje z vso okolico. Ne sme se v prihodnje nikoli več zgoditi, da bi predstavniki kranjskega meščanstva prišli v tako nasprotje z okoliškim prebivalstvom, kakor se je to zgodilo v zadnjih letih. Čim bo postavljeno med mestom in okolico prijateljsko razmerje, kakršno je večinoma delavno meščanstvo tudi v zadnjih letih vkljub velikemu terorju vzdrževalo, potem bo vpostavljen med mestom in njegovim zaledjem ista harmonija, ki je potrebna za skupno in uspešno reševanje vseh važnih gospodarskih vprašanj.

Z upostavitvijo dobrih odnosov med mestom in okolico pa je tesno združeno vprašanje razširjenja precej ozkih meja kranjske občine. To vprašanje se vleče že dolgo vrsto let, pa se je žal tretiralo bolj po političnih, kakor pa gospodarskih vidikih. Meje našega mesta, ki so dane po Kokri in Savi, dajejo možnost, da se mesto more zaenkrat širiti le proti severu. Posledica je, da se ustvarja neko novo središče Kranja okoli Narodnega doma, da se pa pravo mesto Kranj polagoma, vendar stalno, oddaljuje od prometa in da se lahko pri sedanjem hitrem razvoju zgodi, da bo center mesta povsem od večjega prometa ostal ob strani in bomo lahko na glavnem trgu napravili park. Kdor si hoče položaj našega mesta ogledati, naj se potruži samo na pot, ki pelje na Šmarjetno goro in postala bo povsem jasna situacija, ki se bo v prihodnje bržčas še znatno poslabšala. Približujemo se vendarle gradbi velike, mednarodne avtomobilske ceste iz Ljubljane mimo Kranja proti državni meji, saj se je vršila pred par dnevi že komisija za nakup zemljišč za novo cesto ob gaštevskem klancu. S tem je problem zgradbe nove avtomobilske ceste postavljen že tik pred mestna vrata. Kakor vse kaže, se bo ta velika mednarodna cesta gradila od kranjskega savskega mostu pod mestom tam, kjer hoče graditi kranjska občina kopališče ter bo prišla nekako pri Perivniku na sedanjo državno cesto.

Cim se izvrši ta projekt, potem bo Kranj ležal popolnoma ob strani velikega prometa. Interes Kranja pa je, da se kolikor mogoče v glavnem v Kranju koncentrirajo. Ako se bo glavna zveza z mestom poslabšala, je treba skrbeti za nadomestek. Zato je važno, da se dobe še druge zveze mesta z okolico, osobito še, če se s tem omogoči, da se more Kranj tako razvijati, da staro mesto ostane še naprej centrom. Ako se ne rešimo te nevarnosti se utegne zgoditi, da bo starodavni Kranj sameval na sivi skali in da bo imel z novim delom mesta samo na severu nekaj zveze. Okoli vseh ostalih delov pa bo zijaš širši ali ožji prepad, onkraj katerega bodo sicer nastala nova selišča, a brez vsakega načrta, brez harmonične zveze z mestom.

Ta nova neurejena selišča bodo del Kranja, saj tvori njih prebivalstvo skoraj same uslužbenice v mestu, ki so po svojem delovanju in mišljenju zgolj meščani in delavci, in prav nič kmetje. Zato je potrebno, pa naj je to komu več ali ne, da se celo okolico pritegne v skupno upravo z drugimi besedami in da se ta okolica priključi Kranju. A da se del okolice resnično dejansko združi je potrebna zveza središča Kranja z novim mostom čez Kokro s Hujami.

Prepad, ki ga tvori Kokra na vzhodni strani Kranja, je tu razmeroma ozek in na mnogih krajih komaj dobrih 50 metrov širok. Če se ta prepad premosti v središče Kranja, se pridobijo najlepši stavbni prostori takorekoč v sredini Kranja. Tako se potem omogoči, da se Kranj lahko tudi proti vzhodu razširja. S tem mostom pa se pridobi, najbližje in najugodnejši zveza s Ciričicami in z vsemi ostalimi vasi, ki ležijo na levem bregu Save. Kranj pridobi v neposredni bližini hosto, ki se da uporabiti kot park, resnično priprave prostore za kopališče in športne prostore, a tudi za pokopališče in za javne zgradbe. Šele tedaj bo mogoče resno govoriti o Kranju kot letovišču, ako se ta načrt izvede.

Vprašanje zveze Kranja s Hujami z mostom v sredini mesta je zelo staro. Zakaj se ni rešilo že davno, vedo povedati le še stari meščani. Bila pa tudi ni nikoli tako nujna potreba,

kakor danes, ko je postal Kranj industrijsko mesto. Še danes se nekateri meščani za to novo zvezo ne ogrevajo, zlasti oni, ki bivajo pod mestom, deloma pa tudi oni, ki stanujejo na severnem delu Kranja iz razumljivih, osebnih interesov, čeprav so po našem mnenju njih račun napacni. Vsaj severni del mesta bi z novim mostom prav gotovo le pridobil. Z zgraditvijo mostu čez Kokro je bila pred leti tik pred izvršitvijo in sicer na privatno iniciativo nekaterih meščanov. Danes lahko z vso gotovostjo trdimo, da bi most že stal, da se ni posrečilo kranjskim nasprotnikom tega mostu spraviti v ječo našega dekana.

Vprašanje, kje se naj zgradi definitivni most med Kranjem in Hujami, je že po zazidavi kranjskega mesta podan brez dvoma na Podrtini, tam kjer stoji danes Prevčeva hiša. Most iz podrtine bi moral biti zgrajen tako, da bi odgovarjal vsem potrebam časa in razvoju našega mesta ter modernim tehničnim zahtevam. Za zgradbo takega mostu, za nakup oziroma razlastitev hiš in potrebnega sveta bo treba šteti par milijonov Din, katerih danes ni nikjer na razpolago in jih bo treba šele tekom časa zbrati. Ker je pa potreba mostu že danes v največji meri podana, ker je potrebno, da se že danes Huje in Klanec inkorporirata v kranjsko občino, zato smo mišljenja, da je treba še letos to vprašanje rešiti, četudi le provizorično ter z razmeroma malimi stroški. Zato mislimo, da bi se dal za enkrat provizorično realizirati prvoten načrt našega dekana preč. g. Škerbca s tem, da bi se med Škofijo in župniščem tamkaj, kjer se nahaja danes kapelica Lurške Matere Božje napravil provizoričen lesen most, po načrtih, ki so bili pred 3 leti izvršeni ali pa po novih načrtih in se po zgraditvi tega provizoričnega mostu začne takoj sistematično s pripravljalnimi deli za definitivni most, ki bi se potem v 5 do 6 letih morda zgradil. Ta provizorična rešitev bi se sedaj morala izvršiti iz javnih sredstev ter s prispevki privatnih interesov, ki jih pa danes bržčas ne bo veliko, medtem, ko je bil pred 3 leti privatni kapital na razpolago. Z napravo provizoričnega mostu postanejo Huje in Klanec a tudi del Primskovega že faktični del

kranjskega mesta ter bi bilo vsako upiranje priključitvi več kot nespametno. Katere vasi bi bilo treba kranjski občini še priključiti, se lahko tolmači iz različnih vidikov. Mnenja smo, da bi bilo najboljšje ako se občinska meja krije s farno mejo, pri čemur bi bilo skrbeti, da se tudi Gorenja Sava vključi v kranjsko župnijo. Ker so pomisleki nekaterih meščanov, da vasi kakor Ciričice, Rupa, Struževce ne spadajo v kranjsko občino, češ, da imajo izrazito kmečki značaj, moramo opozoriti, da s tem, ako se katero vas inkorporira kranjski občini, še ne postane del mesta, ampak ostane samostojna vas, kakor je bila poprej s svojim vaškim odborom in s svojo vaško upravo za lastne vaške zadeve. S tem tudi ni rečeno, da mora kranjsko mesto v Ciričicah ali pa na

Rupi delati asfaltirane ceste, ko jih še samo nima. Vas ostane še vedno kar je bila poprej, vendar je velike važnosti za mesto, da se ves teritorij, ki spada že po naravi in po prebivalcih v neposredni okolici mesta, upravlja po enotnih vidikih, po enotnem regulacijskem načrtu in po enotnih gospodarskih smernicah, seveda ne po onih slavnih, ki si jih je Kranj posluževal zadnja leta. Sicer pa vse prej imenovane vasi hitro izgubljajo značaj kmečkih vasi, kar je osobito razvidno na Primskovem, a tudi v Struževem. Vprašanje inkorporacije okolice je postalo pereče in treba ga je rešiti čimprej, pa naj bo že ta inkorporacija v večjem ali manjšem obsegu, eno je sigurno, da se odlašati več ne da in ne sme.

Stoletnica posvečenja tržiške cerkve

Vso zimo smo se tiho pripravljali na dan 7. junija. Naše molitve so se dvigale v nebo za blagoslov. Nebo pa je kazalo vedno več ljubezni, božja pomoč je bila vedno obilnejša in očitnejša. Končno je prišel zaželjeni dan. Bali smo se ga. Češ, kakšno bo vreme? Ves teden je bil deževen. V dežju in viharju so se dvigali mlaji proti oblakom. Okrog petdeset jih je zrastle iz zemlje, da stvorijo sklenjen spalir od župnišča do cerkve. Otroci in fantje, možje in ženske svet, vse se je kosalo med seboj. Iz štirinajstih mlajev je vzrastel iz tal pred cerkvijo slavalok z napisi: Moja hiša je hiša molitve. Z druge strani pa: Po Mariji k Jezusu. Na stolpu je zasvetila v soboto zvečer v noč velika električna številka 100, ki so jo sestavili predilniški električarji. Znotraj cerkve je stal venec zraven venca — vse je klicalo — kvišku, k Bogu! Z velikega oltarja nas je pozdravljala vas z rožami obsuta slika Marijinega oznanjenja.

V soboto ob 7. uri je zapel veliki zvon, da povabi vse k začetku stoletnice. Delo po tovarnah je utihnilo. Mnogoje ljudstva so šle proti cerkvi. Ob veliki asistenci duhovnikov je opravil slovesne pete liturgije Matere božje najstarejši tržiški duhovnik-rojak č. g. Koc-

jančič Anton, župnik na Prihovi pri Konjicah. V procesiji smo krenili nato iz cerkve med petjem spokornega pogrebne psalma „Usmili se me Bog“ na pokopališče. Lučka ob lučki je zasvetila s cvetjem ozaljšane grobove. Čudovit pogled! Po liberi je stopil na prižnico, ki je stala ob kapelici, č. g. župnik Kragl Viktor in govoril nam vsem v srce. Na vse nas je spomnil, kaj čaka človeka — to kar je doletelo pred nam umrle: nekateri so morda pogubljeni, drugi zveličani; vsi naši so tam: sorodniki, starši, otroci. Molitev, pesem moškega zbora je sledila, utihnili so glasovi naše farne godbe oglasili so se še zvonovi. Mirno smo se v mislih kaj nas čaka, razšli vsak na svoj dom. Vse je počivalo. Visoko nad Tržičem se je dostojanstveno dvigala razsvetljena farna cerkev in čakala kakor nevesta svojega ženina na svoj dan.

Tema je zbežala. Po mestu so odmevali zvoki naše godbe in budili farane, potem ko so topiči in zvonovi že opravili svojo nalogo. Pred peto uro so se začele svete maše. Jutranjo farno mašo je opravil č. g. Kristijan Cuderman, župnik iz Hotiča. Preproste so bile njegove iskrene besede zahvale g. Kraglu, ki je spisal našo knjigo; g. župniku, ki se trudi za pov-

Ne razmetujte denarja! Oglejte si poprej našo novo in veliko izbiro vseh vrst pomladanskih oblačil.

Nudimo Vam tri prednosti: 1. dobra izdelava in kraj. 2. izredno trpežno blago. 3. neverjetno nizke cene!

Posetite nas brezobvezno in prepričajte se kar je v Vašo korist!

Prodajalna „TIVAR“, Kranj

Skerbec Matija.

Šenčurski dogodki

(Dalje)

„Zeleni Vatikan.“

Dne 28. maja — bila je sobota — me z g. Po-gačnikom povabijo, da greva lahko maševat v kapelo, ki je pri zaporih v okrajnem sodišču. Tam se snidemo še z g. Platišom in vsi trije mašujemo eden za drugim in eden drugemu strežemo. Ljubljansko okrožno sodišče ima pri svojih zaporih prav lepo in prostorno kapelo, kjer vsako nedeljo in praznik mašujejo in pridigujejo kaznjencem očetje frančiškani. Ko smo vsi trije odmaševali so nas peljali v istem — to je v III. nadstropju — v prostorno in lepo sobo, ki je odločena za bolnišnično zaporov okrožnega sodišča. V sobi je dvojje visokih oken z železnimi križi, skozi katere je prav lep razgled na ljubljanski Tivoli. V sobi je bilo osem prav udobnih, skoro meščanskih postelj, nekatere so imele celo mreže. Soba je bila svetla in prijetna, in kmalu smo jo krstili za „Zeleni Vatikan“, ker nas je bilo tam zaprtih 7 duhovnikov radi zelenih kravat, ki jih nismo nosili. Isti dan zvečer ob pol enajstih nas zbudi rožljanje ključev in v sobo se prijazno primest lja g. Jeraša Franc, tedaj kaplan v Predvoru, sedaj župnik pri sv. Trojici nad Cerknico. Prinesel je polno novic, kako zunaj v masah aretirajo ljudi, kako pretepajo naše fante ... itd.

Dne 29. maja smo že maševali v kaznilniški kapeli 4 duhovniki. G. Jeraša nas je prav lepo zabaval s svojim pripovedovanjem, kako je bilo na Barletovem shodu! Od srca smo se mu smejali!

30. maja popoldan smo ravno dobro pospravili kosilo in se vlegli k počitku od „trudapolnega dela“, pa se zopet odpro vrata in v sobo se prismeje g. Jožef Godina, duhovnik misijonske družbe v Grobljah. Takoj smo bili vsi na nogah! Prinesel je najnovejše novice, kako se vrše aretacije po kamniškem okraju. Njegova aretacija je bila nad vse zanimiva, kakor bomo slišali. Popoldne nas je prišel obiskat g. generalni vikar in stolni prošt Ignacij Nadrah. Zelo se nam je to dobro zdelo, da so se na škofiji zanimali za našo usodo ter da so posredovali, da lahko mašujemo. Zvečer ob 10. uri, ko smo že vsi pospali, pa se naenkrat posveti v sobi luč, ključji zarožljajo in v sobo vstopi g. Franc Vavpotic, tedanji kaplan

v Šenčurju in sedaj župnik istotam. Vsi smo se začudili, kako so mogli zapreti tudi njega, ko vendar ni prav nič sodeloval ne pri kaki proslavi dr. Korošca, ne pri organiziranju shodov in se tudi ni udeležil shoda, ampak je le od daleč vse opazoval.

3. maja pripeljejo še v „Zeleni Vatikan“ dr. Joža Bohinca, ki je hotel ravno pričeti svojo zdravniško prakso v Cerkljah pri Kranju, pa ga je neslo na shod v Šenčur in „hop“ z njim!

Dne 3. junija privedejo še zadnjega člana naše družine, kaplana v Dolu, g. Hostnika Jožefa. Tako smo bili kompletni: 7 duhovnikov in pa en zdravnik. Bilo nas je kar lepa družina.

Naš dnevni red je bil kmalu napravljen: Zjutraj smo pričeli maševati, kar je trajalo precej dolgo, da nas je vseh sedem prišlo na vrsto. Na to smo si s pripovedovanjem svojih doživljanj v zadnjih dneh krajšali dolge ure aresta. Skupno smo molili brevir, kakor korarji v stolnici, zvečer rožni venec, ki ga je moral moliti tudi naš padar, poleg tega smo pa včasih tudi „pildke vrgli“ in kaj brali, pa je vseeno čas silno počasi lezel naprej. Preiskava je šla polzevo pot, zasliševali so nas sem in tja, prišel je celo odposlanec iz ministrstva za notranje zadeve. Iskali so pred vsem ono „tajno“ organizacijo, ki je morala po njih mnenju obstajati in organizirati razbijanje režimskih shodov. No o kakih zvezah z Musliminijem policijska preiskava ni kaj mnogo povpraševala, ker to pač tam nihče ni verjel. To čast je pač policija prepustila kasnejši sodni preiskavi.

V policijskih zaporih je bilo mnogo življenja. Okrog 80 oseb so nas prignali v policijske zapore, ki so bili vsi prenapolnjeni.

V „Zelenem Vatikanu“ smo pač v podrobnosti obravnavali vse dogodke in si pripovedovali svoje doživljanje. Da ne bo treba posameznih kasneje ponavljati, bom kar tu popisal pripovedovanja posameznih prebivalcev „Zelenega Vatikana“ in pa tudi kratko kasnejšo zgodovino njih arestantskega življenja.

G. Platiša Ivan, pripoveduje:

Z „zelenim Henrikom“ v Ljubljano.

Dan pred praznikom sv. Rešnjega Telesa 25. maja sem se namenil v Ljubljano, do Most pri Komendi peš, od tam pa z avtobusom. Pa pred-

no je privozil avtobus iz Kamnika, je pridrvel v Moste policijski avto, zaseden z orožniki; poveljnik orožnikov mi napove aretacijo in v tolažbo pove, da bom imel družino, da mi dolgčas ne bo. Res v avtomobilu je bil že Janez Štrcin. Njega so najprej pobrali na njegovem domu, potem pa odrinili pred kaplanijo v Komendi; jaz pa sem že prej odšel v Moste v dobri veri, da se opoldan vrnem iz Ljubljane.

Odpeljali so naju s Štrcinom po raznih ovinkih v Ljubljano. Kje so naju vozili niti ne vem, ker ima „Henrik“ slepa okna. Oba sva bila prepričana, da se bo stvar hitro uredila, ker se noben ni zavedal, da bi se kaj proti šš pregrešil. Toda kaka zmota! Štrcin je prišel nazaj po 9 mesecih, jaz pa po 6, ko sva „prohala“ zanimivosti ljubljanskih in belgrajskih ječ.

Kaj je bil vzrok moji aretaciji?

Kot drugod tako smo hoteli tudi v Komendi proslaviti dr. Koroščevo 60. letnico: pred rojstnim dnem s kresovi, na binkoštni ponedeljek pa z akademijo v društvenem domu. Kresovi so zago-reli po vseh vaseh, drugod čisto v redu, le v Kaplji vasi je gorel kres ob straži orožnikov, ki so čakali v zaslonih za drevesi, če se bo ogenj zadržal zadosti državotvorno. Šlo je vse v redu, le drugo jutro so se pokazali ponekod napisi in zastave, ki so orožnikom dale dosti opravka v prihodnjih dneh. Znamenita je postala zastava na hribu nad vasjo Križ, ki jo je neki porednež obesil na visok borovec, tega oklestil in pod zastavo drevo namazal s kolomazom. Več dni so hodili okrog te zastave kot lisica okrog grozdja. Po dolgem času jo je snel neki monter.

Akademijo smo javili načelnstvu in začeli s pripravami. Pa je prišla od okr. načelnika Vovška — znanega junaškega borca proti „antidržavnim elementom“ — prepoved in to prav pozno. Ustavili smo priprave, domači farani so zvedeli za prepoved, po sosednih vaseh pa ne.

Ker menda okrajni načelnik ni zaupal, da bi se proslava ne vršila je že na binkoštno nedeljo poslal v Komendo 10 orožnikov. Seveda se je to kot blisk razneslo po župniji: prav ta straža pa je povzročila, da se je zbrala na binkoštni ponedeljek v Komendi tisočglava množica, ki je po šmarnicah kot na povelje šla pred društveni dom, radovedna kaj bo napravila straža orožnikov, ki je ta dan narasla že na 20 mož.

zdigo duhovnega življenja. Dodal je še prisrčne spomine svoje mladosti, a te besede niso bili le spomini, pokazal je obenem tudi pot k ozdravljenju razdrapanih razmer v času. Ne posvetna šola, le z vero prepojeno družinsko življenje nam je porok boljših dni. Ob osmih je stopil pred nas naš znanec in prijatelj s prejšnjih let č. g. Zakrajšek Viktor, župnik v Janjevu na Kosovem polju. Že zdavnaj ni bila tržiška cerkev tako polna kot pri tej službi, božji. Tržičani so mu pokazali, da so mu hvaležni. On sam pa nas je v svojih besedah tudi pozival na hvaležnost do Boga, ki je v sredi naših hiš postavil svoj dom — naše cerkve, ki nam govore — kvišku srca: posvečena je tvoja farna cerkev, posvečena tvoja duša, posvečene naše družine. Bila je to obenem otroška sv. maša, zato so med službo otroci molili in peli.

Malo pred deseto uro se je končala zadnja tiha sv. maša. 28. duhovnikov se je zbralo okrog mil. g. prošta general. vikarja ljubljanske škofije Ignacija Nadraha, ki je bil v letih 1896 — 1900 tržiški kaplan. Ob poti do cerkve je bilo vse natrpano. V slovesni procesiji je duhovščina med petjem šla do in okrog hiše božje med kropljenjem z blagoslovljeno vodo. Slovesno so zabučale orgle. Na prižnico stopi č. g. dekan Matija Škerbec in z jasno besedo poveljuje pomen cerkve, ki je kot judovski tempelj na Gori Sion v Jeruzalemu. Sem roma tržiška fara, tu prejema neizčrpne zaklade Kristusovih milosti in resnice, tu se utrjuje bratovska ljubezen našega skupnega življenja. Kolikor ni zmogla človeška beseda sama, je pomagal radio in širil lepe misli v vsako hišo in širok svet. Obenem pa vsem nam v veselje razširil vest, da je naš g. župnik imenovan za svoje zasluge in v odlikovanje vseh gorečih vernikov za duhovnega svetnika.

Okoli trideset na enost so se glasile orgle, ki jih je imel v rokah g. prof. Tomc Matija. Zbor se je oglašil in pod taktirko g. organista Planinška M. zapel introit k sv. maši. Spremenljivi deli so bil nalašč zato priliko sestavljeni. Zložil jih je g. prof. M. Tomc. Mašna skladba je bila: Zuccoli: Sv. maša v č. sv. Frančišku. Človeške glasove in orgle je dovršeno spremljal naš cerkveni orkester. Malo pred poldnevom se je končala ta slovesna pontifikalna sv. maša, ki jo je daroval mil. g. prošt Nadrah.

Farna akademija ob štirih v dvorani je nad vse lepo uspeła. Reditelji so opravili vestno svojo dolžnost. Vstopnice so bile že prejšnjo nedeljo prodane. Za mnoge jih je zmanjkalo. Zadovoljiti so se morali le s poslušanjem ra-

dia, ki pa nekaterim ni bil všeč, ker napovedovalec ni sledil točno programu. Nastopajoči so izpolnili svojo vlogo. Dekleta ali fantje in pevci pod vodstvom g. organista so lepo zapeli stare in sodobne pesmi. Najbolj je navdušil vse gledalce prizor Metuljčki in rožice. Vodil in pripravil je ves program g. župnik, pozdravno besedo je imel g. Pravst Kristjan, predstavnik našega prosvetnega društva Sv. Jožefa, ki je imel posebno prijetno dolžnost, da je smel in mogel pozdraviti nenavadne visoke goste: to je ministra za zgradbe dr. M. Kožula, ministra dr. Miha Kreka, bana dr. M. Natlačen in več drugih visokih uradnikov iz ministrstva. Posebno nas je razveselil naš minister dr. Krek M., ki je v pozdrav tržiški fari in tržiškemu prosvetnemu delu izrekel iz prijaznosti nekaj iskrenih besed in častitk jubileju.

V mraku so se ob osmih začele slovesne liturgije M. B. Več tisoč glav množica je prižgala lučke. Dva fanta in dva moža sta dvignila srebrni kip Matere božje, belo oblečene dekleta so stopila okrog kipa in ga razsvetljevala, da je skrivnostno zažarel. Okoli 2500 ljudi je bilo v spredu. Med njimi smo opazili tudi g. župana in več občinskih odbornikov ter odličnikov. Godba je igrala pobožne Marijine pesmi. Mladina in odrasli so zapeli kot še nikoli. Vsa okna so bila razsvetljena in okrašena. Prav z vsake hiše na trgu in ulicah je visela zastava. Povsod v vsaki hiši je bilo kaj posebnega. Ugajala je med drugim zlasti okrašena cerkev sv. Andreja. Okoli desetih smo se vrnili v farno cerkev in jo napolnili do zadnjega kotička. Mil. g. prošt se ni bal truda — vodil je procesijo in nazadnje vesel spregovoril zaključne besede ter pozival k goreči krščanski ljubezni, ki more edina preprečiti naraščajočo povodenj brezverstva, ki se širi zlasti med delavnimi sloji. Sledila je še zahvalna pesem, blagoslov, kongresna pesem Mogočno se dvigni. Mislim, da ga ni človeka, ki mu ni ta večer po takih slovesnostih odmevalo: Kristus kralj! Kristus zmaga! Še naprej do nove stoletnice.

Vsem in vsakomur bodi izrečena topla zahvala. Naj Bog poplača zlasti trud in prijaznost mil. g. prošta Nadraha. Pa tudi našim farnom, ki so vsi prispevali in pomagali, da je slovesnost tako izpačala. Naj jih Mati božja naša farna poplača ob stoletnici ne le za to let življenja ampak za večno! Vsa čast poštenemu g. župniku in svetniku Antonu Vovku, ki je nosil težo vsega tega dneva!

DUPLJE

Tudi pri nas smo imeli v nedeljo veliko slovesnost. Izvršila se je blagoslovitev novega cerkvenega velikega bandera, katerega je bila kumica gospa Angela Ster. Lepo vreme je slavnost še bolj povzdignilo, tako da bo slovesnost oslala vsakemu v spominu.

ELBEO?

CERKLJE

Prvi lepi dan po stalnem dežju je tudi našo slavnost v nedeljo še bolj povečal. Naša fara je namreč oila vsa v prazničnem razpoloženju, nešteto mlajev in zastav je pričalo, da je za našo faro pač najveselejši dan, ko more sprejeti v svojo sredo novega dušnega pastirja.

Vsa fara je bila v zelenju in zastavah, tudi farna cerkev je bila okusno ozaljšana z venci, ki so jih splela naša dekleta.

Popoldne ob pol 5. uri se je zbrala domala vsa fara pri cerkvi, da se udeleži slovesnega sprejema. Tu je bila vsa šolska mladina, Marijina družba in Marijin vrtec, Prosvetno društvo, zastopniki občine in žandarmerije.

Nekaj pred peto uro so možnarji iz zvonovi oglašili, da je prišel med nas naš novi župnik, č. g. Crnivec. Skoraj 50 konjenikov v narodnih nošah je sprejelo č. g. pri farni meji, enako tudi dekleta v narodnih nošah na vozovih. Med prihrkavanjem in pokačem možnarjev je cel sprevod prišel pred cerkev, kjer je bila zbrana tudi vsa okoliška duhovščina. Naša godba je sprejem še bolj povzdignila.

Kot prvi je pozdravil novega g. župnika naš kaplan g. Pipp, ki je v svojem govoru povdaril, da je naš slovenski narod še vedno veren, da mladina slovenska ve, kaj pomeni za njo duhovnik, in zato fara z ljubeznijo in spoštovanjem sprejema novega župnika.

Sledili so še pozdravni govori ostalih zastopnikov med njimi tudi ključarjev. Slovesnost se je končala v cerkvi, kjer je novi g. župnik podelil svoj prvi blagoslov svojim farnom.

Želimo in upamo, da bo g. župnik med nami res občutil onaj ljubezen in spoštovanje, ki ga ima naš slovenski narod do svojega dušnega pastirja! Njemu pa želimo obilo božjega blagoslova in uspehov v vinogradu Gospodovem. Pozdravljeni med nami!

Kegljavci pozor! Naš pibčarski klub priredi v nedeljo 14. t. m. kegljanje na dobitke, ki se bo končalo 21. t. m. ob 6. uri zvečer. Kegljavci imajo pripravljenih več lepih dobitkov kakor novo moško kolo, blago za moško obleko in drugo. Kegljanje se bo vršilo na kegljišču g. Hribarja do gostilne Kern.

„Lilloth Edelpräparate“
Diplomirana kozmetičarka iz šole Helene Pessl na Dunaju bo v torek in sredo brezplačno pojasnevala individualno negovanje lica.
Frizerski salon „LUIZA“
Kranj na „Podrtini“.

Od vsepovsod

Diplomata tihotapca. Jugosl. Llyod od 31. maja t. l. poroča: Upokojena sta bila nedavno zaradi tihotapstva dr. Aleksander Bodi, bivši poslanik v Moskvi in šef protokola Ilija Šumenković. Diplomata tihotapca morata plačati kazni 4 in pol milijona dinarjev. Bodi je baje odpotoval v Italijo.

Pri tihotapstvu se je menda šlo za preproge. Mislimo pa, da je ta kazen še premajhna. „Phönix“ na Bolgarskem. Bivši predsednik bolgarske vlade Tošev priznava, da je dobil od Phönixa milijon levov, toda se izgovarja, da jih je prejel v času, ko je bil še predsednik bolgarske podružnice Phönixa.

„Slovenija“

Jur's pušo

Abraham opazuje Morica, ki nad svojo trgovino pravi velik plakat, na katerem izpisuje z velikimi črkami poslovanje trgovine in številno uslužbencev. Začuden ga vpraša: „Morice, kaj pa vendar počneš?“ „Delam davčno prijavo, Abraham!“

Obrtništvo

Sušmarstvo. V zadnjem letu je zakonito rokodelstvo zavzelo tak obseg, da je legalno obrtništvo prisiljeno podvzeti korake, ki bodo to razširjenje onemogočili. Ne samo, da se s tem jemlje ugled delu, za katerega se je treba usposobiti in zadostiti zakonskim predpisom temveč se z zakonitim obratovanjem poniža na sramotno stopnjo odškodnina za izdelke. To je tudi razumljivo; tak sušmar ne plača ne davkov in ne nobenih prispevkov bolniške blagajne in obveznih strokovnih dajatev. Na ta način

Botri in botrice

Pravkar dospela nova zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine po najnižji ceni, zatorej hitite z nakupom. Ogledajte si krasno izložbo, ker edino tu dobite veliko izbiro in po nižjih cenah. Popravila kakor urarska in zlatarska se izvršujejo pod garancijo.

Prva največja urarska in zlatarska trgovina na Gorenjskem

Ivan Levičnik

Kranj — Jesenice

Kupujem staro zlato in srebro!

Kmetje bodite složni! Ne prodajajte živine pod ceno!

Cene živine bodo v ponedeljek 15. junija sledeče: Voli in boljše krave: I. vrsta 5.50 Din. II. vrsta 4.50 Din. III. vrsta 3.50 Din. Teleta I. vrsta 7 Din II. vrsta 6 Din. III. vrsta 5 Din. Krave slabše vrste naj vam oceni komisija na trgu. Ob 12. uri se trg zaključuje.

Kmečka zveza za Slovenijo.

Kmetje!

Za delo na polju — slamnik na glavo!

4 klobuki za 5 kovačev.

PRI „HINKOTU“

nova trgovina pri farni cerkvi v KRANJU.

KMETIJSTVO

Podpore za sadjarske nabavke in zgradbe.

Kr. banska uprava dravske banovine je sedaj izčrpala vsa predvidena sredstva iz banovinskega proračuna za l. 1935-36 za podpore v svrhu sadjarskih dobav in zgradb. Vsem utemeljenim prošnjam se je ugodilo ter se je podelilo v skupnem znesku 46.220.— Din. Med drugim so bila na Gorenjskem deležna podpore sledeča društva:

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Predoslje pri Kranju, biljbran 300 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Trata v Poljanski dolini arborin 460 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Kranj arborin 40 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Podbrezje na Gorenjskem arborin 650 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Krašnja pri Kamniku škropilnica 250 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Cerklje pri Kranju razne nabavke 1780 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Cerklje pri Kranju škropilnica 500 Din.

Občina Škofja Loka škropilnica 430 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Koroška Bela arborin 180 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Komenda pri Kamniku sušilnica 1500 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Stražišče pri Kranju arborin 665 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Gabrk nad Škofjo Loko arborin 60 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Škofja Loka arborin 530 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Stražišče pri Kranju škropilnica 430 Din.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo Radviljica škropilnica in arborin 580 Din.

Tedenke novice

KRANJ

SMARTNO PRI KRANJU

Društveni izlet bo priredilo kranjsko prosvetno društvo v nedeljo dne 14. junija na Gorenjsko. S popoldanskim vlakom ob 1. uri se odpeljemo do Zirovnice. Ogledali si bomo elektrarno, potem pa bomo napravili peš izlet iz Zirovnice ob Karavankah do Begunj. Vse člane in članice društva kakor tudi prijatelje vabimo, da se izleta udeležijo. Zbirališče pred odhodom vlaka na kolodvoru.

Akcija za razširitev bolnice v Ljubljani je priredila v nedeljo dne 7. junija v Kranju javen shod. Shoda se je udeležilo okrog 500 ljudi. V Kranju je vodil delo za shod meddruštveni odbor, v katerem so bila zastopana vsa kulturna in humanitarna društva. Zalostno je samo to, da so nekateri ta shod, ki ni bil političen, hoteli izkoristiti v svoje strankarske namene.

Nekateri meščani se čudoma izprašujejo, zakaj se za časa ministrovanja našega rojaka iz „brdskog naselja“ niso prirejali taki shodi. Ze takrat bi se morda doseglo ravno po zavzemanju istega gospoda, da bi ljubljanska bolnica bila že tedaj razširjena. Danes pa, ko je vlada že zagotovila razširjenje ljubljanske bolnice, vsa ta akcija izgleda kot odveč.

ELBEO?

Gradbeni delavci v Kranju in okolici so dne 10. junija stopili v štrajk za povišanja svojih prejemkov. Upamo, da se bodo pregovori končali z uspehom v čim krajšem času.

V Kranju je bilo zadnje čase nekaj afer, ki pa še vedno čakajo na svojo rešitev. Bile so tu razne trošaršinske zadeve, ki pa še vedno niso končane. Nekateri celo pravijo, da bo šlo vse v „koš“, ne vemo, dali se bodo te poznane želje nekaterih res izpolnile.

KOKRICA

Zrebanje dobrotelne loterije se vrši v nedeljo dne 14. junija ob 3. uri popoldne na vrtu tov. Laknerja. Po zrebanju se istotam vrši veselica. Le v slučaju skrajno slabega vremena se preloži zrebanje na prihodnjo nedeljo.

PREDDVOR

Smrt. Na Zgornji Beli je umrl 73 let stari posestnik Mihael Rozman. N. v m. p.

Predavanje. Prihodnjo nedeljo 14. t. m. bo imel v ljudskem domu protituberkulozno predavanje s filmom šef-zdravnik dr. Neubauer iz Golnika. Vabimo k obilni udeležbi. Vstop brezplačen.

Lepe izložbe,
kar ni v izložbah,
je v trgovini!

B. RANGUS

sodni cenilnik
K.R.A.N.J.

Velika izbira ur, zlatnine, srebrnine, jedilnega orodja, očal, kakor vse ostale optike. Popravila se strokovno in pod jamstvom izvršujejo v naši prvi zlatarski delavnici na Gorenjskem. — Kupujem vsakovrstno zlato in srebro.

Vse izletniške informacije za avtobusno podjetje Grajžar dobite iz prilaznosti v trgovini.

se ubija že ta skrajno nizka cena, na drugi strani pa ne plačuje obveznosti, ki sicer obremenjuje vsakega obrtnika. Nujno potrebno je, da oblast vse take slučaje (in teh je mnogo) strogo kaznuje zraven pa kaznuje tudi onega, ki da šušmarjem delo v izvršitev, ker so tudi oni odgovorni.

Da se temu napravi konec, je dolžnost da vsi upravičeni obrtniki take skazanje zasledujejo, navedejo točne podatke, kje in kaj dela, javi vse to združenju in oblast bo brez dvoma napravila konec. To kar se pa godi sedaj, pa presega že vse meje in javnost se naproša, da šušmarje ne podpira. K temu se bomo še povrnili, ker upamo, da se bo tudi tu napravil red.

Obrtnik.

Kmetijsko

Banovinska kmetijska šola sv. Jurij pri Celju prične 15. septembra novo šolsko leto 1936-37, ki bo trajalo 11½ meseca. Prošnje za sprejem, nasloveljene na upravo šole, je vpslati do 1. avgusta. Prošnji, kolekovani s 5 Din, je priložiti: domovnico, krstni list, navstveno spričevalo ter obvezo starišev, kolkovano z 2 Din, da bodo krili stroške šolanja, v kolikor na nje odpadejo. Oni, ki žele banovinsko podporo, naj prilože uradno potrdilo davčne uprave o višini davkov in velikosti posestva.

Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, dovolj razviti, najmanj 16, največ 25 let stari. V svoji prošnji se morajo obvezati, da bodo natančno izpolnjevali svoje dolžnosti in se podredili zavodnim predpisom.

Oskrbovalnina znaša mesečno Din 500.—. K tej prispeva kraljevska banska uprava za vsakega gójenca primeren znesek odmerjen po gospodarskem stanju staršev. Sprejeti bodo le kmetijski sinovi, za katere se predvideva, da bodo ostali na kmetijah kot bodoči gospodarji. Zato bo kraljevska banska uprava od onih, ki potem izstopijo v službe, zahtevala povrnitev dovoljenih podpor. Starši oziroma varuhi sprejetih gojencev se morajo torej pismeno obvezati, da bodo v tem primeru vrnil banovinski prispevek.

Uprava.

Na Banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto celoletne šole 15. septembra 1936. Sprejme se 30 učencev.

Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo ostali po končanem šolanju na kmetiji.

Lastnoročno pisane prošnje, kolkovane z Din 5.— je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu najpozneje do 15. avgusta 1936.

Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o navstnosti pri onih prosileh, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, izjavo starišev o varu (kolek 2 Din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, obvezna izjava staršev ali varuha (kolek 2 Din), ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev. Navesti je tudi točen naslov in zadnjo pošto.

Starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola.

Oskrbnina znaša od 25.— do 500.— Din po premoženjskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno naprej.

Prosilci za banovinsko znižano mesto morajo priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer. Taki prosilci naj zaprosijo podporo še pristojni sreski kmetijski odbor ter naj predložijo prošnji za sprejem v kmetijsko šolo izkazilo o višini prispevka kmetijskega odbora.

Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratak sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katera so oproščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po šolskem zdravniku.

Razglas!

SRESKO NACELSTVO V KRANJU

No. 667/1 dne 5. 6. 1936.

Zelo je razširjena štajerska kokoš v vsej Sloveniji, državi in tudi v inozemstvu.

Mnogo, ko si prizadevale v zadnjem času oblasti, kmet in organizacije, da širijo to kokoš tudi pri nas. Večina podeželja in tudi deloma izobraženstva je vendar še vedno mnenja, da pri tem širjenju gre enostavno za pasmo.

Opozarjam vendar, da pri našem stremljenju ne gre v prvi vrsti za kako pasmo (kakor mnogi mislijo!), ampak gre le za širjenje dobre se-

lekcijonirane plemenske živali s prirojeno odlično nesnostjo, visoko telesno težo in prvovrstno kakovostjo mesa in jajec.

V vsaki pasmi so dobre in slabe živali. V „štajerski kokoši“ je vendar za kmetkega rejca največ takih živali, kakršne zahteva današnji trg in kojih nosnost najbolj odgovarja današnjim zahtevam glede barve, teže in oblike jaje. Zaradi tega in predvsem radi skromnosti glede prehrane, katero si poleti poiščejo živali same na paši, se širi štajersko kokoš!

Pri tej akciji torej ne gre za slepo širjenje ene ali druge pasme, gre predvsem zato, da posamezniki, ki imajo „štajersko“ mogoče že izključno uvedeno, dobijo po zelo znižani ceni za osveženje krvi:

1. peteline, ki so teži najmanj 2,25 kg in ki so potomci kontroliranih kur z nesnostjo od 140 do 220 jajc na leto.

2. jarkice oziroma kokoši, ki so teže najmanj 1,90 kg in so ravnatoko potomke kontroliranih kur z navedeno nesnostjo in težo jajc od 57 do 66 gramov.

Kakor vsaka rastlina, vsako seme in vsaka domača žival degenerira, ako ne vršimo od leta do leta smotrene odbire, tako nam tudi kokoši od leta do leta bolj pešajo glede nesnosti jaje in teže, ako ne vršimo kontrole in odbire, za katero ima vendar pri kokoših malokatera gospodinja časa.

Ti izbrani petelini so po Din 10.— jarkice po Din 20.— za komad.

Opozarja se vendar, da prihaja štajerska kokoš v poštev predvsem za kraje in posest-

nike, ki nudijo živalim prost izlet in pašo. V zaprtih, stalno ograjenih prostorih, kjer ni paše, se „štajerska“ ne počuti posebno dobro.

Tudi za večje gospodarje — živinorejce prihaja uvedba boljše kokoši bolj kakor doslej v poštev, ker letoviščarji in meščani tudi na Gorenjskem prehajajo vedno bolj od govejega mesa na kokošje, katero v najboljši kakovosti nudi ravno „štajerska“ z belo — ne rumeno — barvo nog in kože.

Kdor se zanima za navedene odbrane plemenske kokoši (peteline), naj se zgleda pri pristojni občini ali živinorejski zadrugi.

Zajamčeno enako trde osle, bruse, kašarje razpošilja najceneje kamnomol ROJS KARL - ROGATEC

Vina

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani — Frankopanska ul. 11

Ali že veš?

da dobiš v Cerkljah pri Kranju

za Din 2.—

novo kolo, če greš kegljat k Hribarju na dan 14. in 21. junija. Poleg tega so še lepi dobitki, ki čakajo dobre kegljače.

K obilni udeležbi vabi

PIBČARSKI KLUB.

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

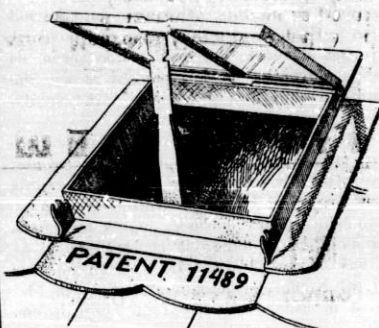
(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potem poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

Za vsako streho „Merkur“ strešno okno

ceneno, enostavno, trajno
P. Majdič, „Merkur“ - Kranj

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce! Otomane, spalne divane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, poleg Stare pošte, Kranj.

POZOR! Vsa kolarska dela izdeluje iz najboljšega, suhega jesenovega lesa strokovnjaško, trajno in poceni.

Dolenc Jože, kolar STRAZIŠČE pri KRANJU,

Gasilska ul. 122 poleg Gasilskega doma. Kupim vsako množino samo prvovrstnega jesenovega lesa.

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejz tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

ZENINI IN NEVESTE najceneje in najlepše izvrši fotografiranje na domu

Fotograf JUG Kranj
(sedaj nasproti trgovine Savnik)

Čevljarja vrezovalca sprejemem in vajenca za sedlarsko in torbarsko obrt, s hrano in stanovanjem. M. Šipic — Kranj.

Odda se stanovanje soba in kuhinja s pritlikomai v bližini Kranja mirni stranki. Naslov v upravi.

Kupim hranilno knjižico Tržiške hranilnice in posojilnice v znesku Din 20.000.— Plačam takoj. Naslov v upravi.

Prodaj kanarčka in kletko za 50.— dinarjev. Naslov v upravi.

Stanovanje 1 sobe in kuhinje s pritlikomai se odda. Poizve se Klanec 37.

Pozor! Preberi!

V nedeljo 14. junija vsi na Kokrico.

Ob 3. uri popoldan se vrši na vrtu tovariša Laknerja Josipa

ŽREBANJE

dobrodelne loterije gasilske čete na Kokrici. Krasni dobitki čakajo tudi na Vas.

Število srečk je omejeno zato hitite z nakupom. Pripominjamo, da neplačana srečka čeprav je izžrebana ne dobi. Po končanem žrebanju se vrši istotam

V E S E L I C A

Vse izžrebane srečke bodo objavljene v časopisih.

V slučaju skrajno slabega vremena se vrši žrebanje prihodajo nedeljo to je dne 21. junija ob 3. uri popoldne istotam.

Gasilska četa na Kokrici pri Kranju